

Seat No. : _____

XU-114

B.A. (Sem.II) H.Sc.
April-2013

Home Science (EC-II-112)

(Introduction to Human Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) વૃદ્ધિ અને વિકાસનાં સામાન્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. 7
અથવા
માનવવિકાસમાં વ્યક્તિગત ભિન્નતા (તફાવતો) સમજાવો.
(બ) ગર્ભાવસ્થા દરમ્યાનનો વૃદ્ધિ અને વિકાસ સમજાવો. 7
અથવા
નવજાતશિશુની સંભાળ વિશે માહિતી આપો.
2. (અ) 2 થી 6 વર્ષનાં બાળકનો વૃદ્ધિ અને વિકાસ સમજાવો. 7
અથવા
બાળકનાં સર્વાંગીક વિકાસમાં શાળાનો ફાળો સમજાવો.
(બ) કિશોરાવસ્થા દરમ્યાનનાં વિકાસાત્મક કાર્યો સમજાવો. 7
અથવા
કિશોરાવસ્થા દરમ્યાનની સમસ્યાઓ અને તેનો મુકાબલો (નિવારણ) સમજાવો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : 16
(અ) માનવવિકાસનો ખ્યાલ
અથવા
વૃદ્ધિ અને વિકાસ પર અસરકર્તા પરિબળો
(બ) આવેગાત્મક વિકાસ
અથવા
શૈશવ અવસ્થા દરમ્યાન ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ
(ક) બાળવિકાસમાં સંભાળ લેનારની ભૂમિકા
અથવા
“પ્રી-સ્કુલ”ના બાળકોની કાળજી
(ડ) પુખ્તાવસ્થા દરમ્યાનનાં વિકાસાત્મક કાર્યો.
અથવા
વૃદ્ધાવસ્થા દરમ્યાનની સમસ્યાઓ

4. ટૂંકમાં જવાબ આપો : 12
- (1) આવેગ એટલે શું ?
 - (2) “વાતાવરણ” એટલે શું ?
 - (3) તરુણાવસ્થા કોને કહેવાય ?
 - (4) સગર્ભાનો આહાર કેવો હોવો જોઈએ ?
 - (5) જન્મ સમયે તંદુરસ્ત બાળકનું વજન કેટલું હોવું જોઈએ ?
 - (6) બાળકના જન્મ સમયે કયા અવયવનું કદ સૌથી મોટું હોય છે ?

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો : 3
- (1) જન્મ પૂર્વનો વિકાસનો સમયગાળો _____ દિવસનો હોય છે.
 - (2) વિકાસના દરમાં _____ હોય છે.
 - (3) આવેગમાં _____ ગ્રંથિ ખૂબ જ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે.

- (બ) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો : 4
- (1) નવજાતશિશુ અવસ્થા એટલે
 - (અ) જન્મ થી લઈને 2 અઠવાડિયા
 - (બ) જન્મ થી 5 વર્ષ
 - (ક) જન્મ થી ત્રણ વર્ષ
 - (ડ) 2 થી 4 વર્ષ
 - (2) બાળકનાં વિકાસમાં કોની અસર થાય છે ?
 - (અ) માત્ર વારસાની
 - (બ) માત્ર વાતાવરણની
 - (ક) વારસો અને વાતાવરણ બંનેની
 - (ડ) ઉપરનામાંથી એકેય નહીં
 - (3) વોટસન નામનાં મનોવૈજ્ઞાનિકનાં મત મુજબ મૂળભૂત આવેગોના પ્રકાર.
 - (અ) બે
 - (બ) ચાર
 - (ક) છ
 - (ડ) આઠ
 - (4) પુખ્તાવસ્થા એટલે
 - (અ) 15 થી 18 વર્ષ
 - (બ) 21 થી 40 વર્ષ
 - (ક) 50 થી 55 વર્ષ
 - (ડ) 20 થી 25 વર્ષ

- (ક) વિધાન સાચું છે કે ખોટું તે જણાવો : 4
- (1) બાળકો માટે બાળ રમતો મહત્વની છે.
 - (2) વૃદ્ધાવસ્થામાં શારીરિક વિકાસ ઝડપી થાય છે.
 - (3) નવજાતશિશુ માટે સ્તનપાન મહત્વનું નથી.
 - (4) જન્મબાદ બાળક સૌપ્રથમ “ભય” ના આવેગનો અનુભવ કરે છે.

- (ડ) જોડકાં જોડો : 3
અ	બ
(1) શારીરિક વિકાસ	(a) પઝલ્સ
(2) સામાજિક વિકાસ	(b) કસરત
(3) બૌદ્ધિક વિકાસ	(c) મિત્રો-સમવયસ્ક

Seat No. : _____

XU-114

B.A. (Sem.II) H.Sc.

April-2013

Home Science (EC-II-112)

(Introduction to Human Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain general principles of growth and development. 7
OR
Explain individual differences in Human development.
- (B) Explain growth and development during prenatal period (pregnancy). 7
OR
Explain care during infancy period.
2. (A) Explain growth and development during 2 to 6 years old child. 7
OR
Explain the roll of school in all over development of children.
- (B) Explain developmental tasks during Adolescence period. 7
OR
Explain problems during Adolescence and it's coping.
3. Write short notes on : 16
(A) Concept of Human Development.
OR
Effective factors of growth and development.
- (B) Emotional development.
OR
Problems during infancy period.
- (C) Roll of Care Taker in development of a child.
OR
Care of "Pre. School" children.
- (D) Developmental tasks during Adulthood.
OR
Problems during Aging Period. (Old People)

4. Write in brief : 12
- (1) What is the meaning of emotion ?
 - (2) What is the meaning of environment ?
 - (3) What is Adolescent period ?
 - (4) What should be the diet of a pregnant woman ?
 - (5) What should be the weight of healthy child at the time of birth ?
 - (6) Which is the biggest organs at the time of a child birth ?
5. (A) Fill in the blanks : 3
- (1) The development period of a child before birth is of _____ days.
 - (2) There is _____ in the rate of development.
 - (3) _____ glands plays an important role in emotions.
- (B) Multiple choice questions : 4
- (1) New born means
 - (a) Two weeks from birth
 - (b) Five years from birth
 - (c) Three years from birth
 - (d) Two to four years
 - (2) What affects the development of a child ?
 - (a) Only heredity
 - (b) Only Environment
 - (c) Both heredity and environment
 - (d) None of them
 - (3) According to Psychiatric – Wattson basic types of emotions are
 - (a) Two
 - (b) Four
 - (c) Six
 - (d) Eight
 - (4) Adulthood means :
 - (a) 15 to 18 years
 - (b) 21 to 40 years
 - (c) 50 to 55 years
 - (d) 20 to 25 years
- (C) Write which statement is true or false 4
- (1) Kids’ Sports are important for kids. (Children)
 - (2) In old age, physical development is quicker.
 - (3) Breast feeding is not important for infant.
 - (4) Immediately after birth, a child experienced fear.
- (D) Match A and B : 3
A		B
(1) Physical development	–	(a) Puzzles
(2) Social development	–	(b) exercises
(3) Cognitive development	–	(c) Friends : Friend of same age group